

GAZETA POLSKA

Виковину

Видання громадської організації
«Чернівецьке обласне Товариство польської культури
ім. Адама Міцкевича»

Nr 175 (756)

październik 2021 r.
Ukazuje się od 30 lipca 1883 roku

Pismo społeczne, gospodarcze i literacko-kulturalne

Цю історичну битву мають пам'ятати в усій Європі

22-23 жовтня у Чернівцях та Хотині відбулась XIII Міжнародна історико-краєзнавча конференція присвячена 400 річчю Хотинської війни

ОРГАНІЗАТОРАМИ конференції були науковці факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. У підготовці та проведенні конференції також взяли участь Генеральне консульство Республіки Польща у Вінниці та Центр «Східна школа польських студій імені Антона Кохановського», який діє в ЧНУ.

Відкрив конференцію декан факультету історії, політології та міжнародних відносин, професор Олександр Добржанський. Привітали учасників наукового зібрання в.о. ректора ЧНУ професор Василь Балух, голова Чернівецької облдержадміністрації Сергій Осачук та заступник Чернівецького міського голови Юрій Лисюк.

Перший заступник голови обласної ради Микола Гуйтор нагородив велику групу науковців факультету

історії, політології та міжнародних відносин Почесною відзнакою (медаль) Чернівецької обласної державної адміністрації та Чернівецької обласної

ради «400 років Хотинській битві». У роботі конференції взяли участь Надзвичайний і Повноважний Посол

Республіки Польща в Україні Бартош Ціхоцький, Генеральний консул РП у Вінниці Дамян Цярцінський. Вони у своїх виступах наголошували на важливості наукової дискусії щодо подій 400-річної давності. Вони підкресливали, що можливість домогтися воєнного паритету з армією Османської імперії у Хотинській війні і, таким чином, зупинити подальшу територіальну експансію останньої на північ, удалося тільки завдяки об'єднанню зусиллям польського, козацького та литовського військ. Це історичне нагадування повинні

пам'ятати не лише політики Польщі, Литви, України, а й усїєї Європи. Професор Павел Готовецький, ректор Вищої школи бізнесу та підприємництва з міста Островця Свентокшижського воєводства також привітав присутніх та за дорученням Міністра освіти і науки РП Пшемислава Чарнека, вручив медаль Міністерства голові обласного Товариства польської культури ім. Адама Міцкевича, доценту ЧНУ Владиславу Струтинському.

Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Польща в Україні Бартош Ціхоцький та Генеральний консул РП у Вінниці Дамян Цярцінський також зустрілися з в.о. ректора професором Василем Балухом. Дві сторони наголосили на необхідності подальшого поглиблення співпраці Чернівецького університету з вишами Польщі.

На конференції з цікавими доповідями виступили українські дослідники, а також науковці Польщі та Литви.

Зокрема, Мірослав Нагельський з Варшави цікаво розкрив тему «Nowe spojrzenie na bitwę pod Chocimiem 1621», Тадеуш Кшонстек з Варшавського університету виголосив доповідь на тему «Wiktoria Chocimska w historii i tradycjach oreża polskiego», Анджей Коритко з Ольштина виступив з доповіддю «Pamięć o bitwie chocimskiej w 1621 r. i jej długie trwanie w polskiej tradycji historycznej», Томаш Цісельський з Ополя ознайомив присутніх з цікавою темою «Miejsce szczęśliwe dla oreża Rzeczypospolitej Obojga Narodów – bitwy pod Chocimiem w XVII w.», Ярослав Дурка з Ченстохови проголосив реферат на тему «Bitwa chocimska 1621 r. we współczesnych polskich podręcznikach i materiałach edukacyjnych». Генуте Киркене з Вільнюса виголосила доповідь на тему «(Не) забутий легендарний полководець – Яе Караль Ходкевич: погляд з Литви».

З української сторони у конференції брали участь майже три десятки науковців із Чернівців, Києва, Луцька, Івано-Франківська, Кам'янця-Подільського, Острога, Хотина.

Конференція продовжила свою роботу 23 жовтня у Державному історико-архітектурному заповіднику «Хотинська фортеця».

Артур ОСКВАРЕК.
Фото автора.

Spotkanie ministrów spraw zagranicznych Polski i Ukrainy

Na marginesie konferencji Warsaw Security Forum 2021 szef polskiej dyplomacji Zbigniew Rau spotkał się ze swoim ukraińskim odpowiednikiem Dmytro Kulebą, który w dniach 3-5 października przebywa z wizytą w Polsce.

– Z satysfakcją odnotowujemy wysoką częstotliwość polsko-ukraińskich spotkań dwustronnych, w tym pierwsze od lat spotkanie premierów Polski i Ukrainy w Karpaczu – zaznaczył minister Zbigniew Rau.

Dyplomaci rozmawiali także o najważniejszych priorytetach współpracy bilateralnej. Omówili ponadto aktualne wyzwania dla bezpieczeństwa w regionie, w tym zwłaszcza w kontekście działalności Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, której Polska będzie przewodzić od stycznia 2022 roku.

**Biuro Rzecznika Prasowego
Ministerstwa Spraw Zagranicznych.**

Sukces Grupy Przyjaciół Ukrainy na forum UNESCO

Rada Wykonawcza UNESCO przyjęła dzisiaj, w drodze głosowania, decyzję o kontynuowaniu zaangażowania Organizacji w działania monitorujące sytuację na Krymie. Pomyślny wynik głosowania jest efektem intensywnych i skutecznych działań Grupy Przyjaciół Ukrainy, w której funkcję koordynatora sprawuje obecnie Polska.

ZGODNIE Z PRZYJĘTĄ decyzją pt. Follow-up of the situation in the Autonomous Republic of Crimea (Ukraine), przygotowywane są przez UNESCO we współpracy z instytucjami partnerskimi (m. in. UNHCR, OBWE, Amnesty International) raporty nt. sytuacji na Krymie. W myśl decyzji przedłużony zostaje także mandat na działania monitoringowe UNESCO w obszarze kompetencji Organizacji, w szczególności w zakresie monitorowania ochrony swobody wypowiedzi i bezpieczeństwa dziennikarzy, kwestii równego dostępu do edukacji, praw kobiet, ochrony wartości materialnych i niematerialnych, zakazu wywozu i obrotu dobrami muzealnymi, czy też ochrony mniejszości etnicznych oraz religijnych, w szczególności Tatarów Krymskich.

Pozytywny rezultat głosowania jest wynikiem intensywnych i skutecznych zabiegów dyplomatycznych Stałego Przedstawicielstwa RP przy UNESCO w Paryżu, jak też szeregu polskich ambasad w krajach europejskich, azjatyckich, afrykańskich i amerykańskich, które włączyły się we wsparcie tych działań.

Decyzja ws. Ukrainy na forum UNESCO stanowi ważny element realizacji priorytetów polskiej polityki zagranicznej w wymiarze wschodnim. Wpisuje się także w polskie działania związane z umacnianiem naszej pozycji na forum ONZ, jakie zostały podjęte w ostatnim czasie poprzez: uzyskanie statutu niestałego członka w Radzie Bezpieczeństwa ONZ w latach 2018-2019, członkostwo w Radzie Praw Człowieka na lata 2020-2022, czy przewodnictwo w OBWE, które Polska obejmuje w 2022 roku.

Grupa Przyjaciół Ukrainy w UNESCO została powołana do życia w 2016 roku. Obecnie do Grupy należy 12 państw: Australia, Kanada, Estonia, Finlandia, Francja, Niemcy, Łotwa, Litwa, Holandia, Polska, Szwecja i Wielka Brytania. Celem Grupy jest wspieranie Ukrainy w wysiłkach na rzecz aktywnego zaangażowania UNESCO w sprawy związane z zapewnieniem przestrzegania praw człowieka i podstawowych wolności na Krymie.

**Biuro Rzecznika Prasowego
Ministerstwa Spraw Zagranicznych**

Z polexitem jest jak z końcem demokracji w Polsce

Jedno i drugie było ogłaszane już tyle razy, że nie sposób się tym przejmować

Pierwszy raz koniec demokracji w Polsce ogłoszono w okolicy 2015 roku, wtedy też zawiązał się Komitet Obrony Demokracji, który gotowy był jej bronić nim rząd Zjednoczonej Prawicy przyjął jakąkolwiek ustawę. Od tamtej pory demokracja w Polsce, według przeciwników rządu, skończyła się z tysiąc razy. Realnie skończył się KOD.

Polexitem straszono wyborców jeszcze w kampanii 2015 roku i co chwilę ktoś ogłaszał, że polexit właśnie nastąpił.

Myślę, że uważny obserwator widzi, że pełzający polexit już u nas jest od 2015 roku – mówił w 2019 roku Andrzej HALICKI w rozmowie z „Rzeczpospolitą”.

Do tej pory nie nastąpił ani polexit, ani nie skończyła się demokracja, za to prawie rozpadła się Platforma Obywatelska. Nawet Donald Tusk przyznał ostatnio w wywiadzie to, o czym wiedzieli wszyscy, czyli, że wrócił ratować tonącą partię.

Teraz jednak postanowił popełniać te same błędy, co jego przeciwnicy, czyli zwoluje 1588. (czy jakoś tak) antyrządową zadymę. Ponieważ parę lat go tu nie było, to mógł nie zauważyć, że Polakom trochę się już te uliczne awantury przejadły.

Tusk oczekiwał pretekstu

Jestem przekonana, że Donald Tusk tylko czekał na pretekst, by znów wyciągnąć ludzi na ulicę i akurat TK tego pretekstu dostarczył. Gdyby nie to, równie dobre byłyby płace w służbie zdrowia czy w edukacji. W końcu już na początku lipca Donald Tusk zapowiedział, że chce się bić ze złem, a tym złem jest obóz rządzący. I nie ma żadnego „ale”, bić się trzeba. Oby nie był w tym zapowiedziach zbyt dosłowny.

Jednak nie wszyscy politycy opozycji odczuwają podobny entuzjizm związany z kolejną uliczną awanturą.

Jeżeli chcemy przedstawić swoje racje i pokonać PiS, to musi to być bardzo precyzyjny, inteligentny plan polityczny, a nie manifestowanie pod publiczność, a to proponuje Donald Tusk – mówił poseł PSL Dariusz KLIMCZAK.

Uważam, że nie pojawimy się na tej manifestacji – dodał.

O co walczy Polska?

Tymczasem Polska tylko broni tej znaczącej części suwerenności, której w drodze umów międzynarodowych nie przekazała instytucjom UE. Walczy o to, by instytucje te działały zgodnie z prawem, czyli w ramach traktatów. By nie dodawały sobie kompetencji, których im nie nadano i nie zajmowały się tym, do czego ich nie uprawniono. Walczy też o równe traktowanie państw UE, czyli o wszystko to, co

zapisano w traktatach.

Jednak obóz rządzący powinien pamiętać, że Polacy są i będą proeuropejscy, bowiem alternatywy geopolityczne są raczej słabe. Jeżeli więc wyborcy nabiorą przekonania, że polexit jest realną, a nie wyłącznie wydumaną perspektywą, wówczas mogą cofnąć duże i stabilne poparcie.

Polexit? Morawiecki: To szkodliwy mit...

„Polexit to fake news. To szkodliwy mit, którym opozycja zastępuje swój brak pomysłu na odpowiednią pozycję Polski w Europie. Takich metod używa się wtedy, gdy żyje się złudzeniami zamiast faktami. Gdy chce się oszukać siebie i innych” - napisał na Facebooku premier Mateusz MORAWIECKI.

Podobne orzeczenia były przecież wydawane we Francji, w Danii, w Niemczech, we Włoszech, w Czechach, w Hiszpanii czy w Rumunii. Stwierdzono w nich, że unijne instytucje czasami w pewnych działaniach wykraczają poza przyznane im w traktatach kompetencje – wchodząc w kolizję z krajowymi konstytucjami.

Podobnie stwierdzał już w przeszłości polski Trybunał Konstytucyjny. Wszelkie zobowiązania wynikające z prawa Unii Europejskiej pozostają w mocy. Unia to zbyt poważna Wspólnota, by przenosić ją w świat bajkowych opowieści. To miejsce obopólnych korzyści, ale również rzeczywistych wyzwań dla wszystkich krajów Unii. Wyzwań, do rozwiązywania których Polska musi stawać jako podmiot – napisał Morawiecki.

wPolityce.pl

Рятувальники Вижниччини отримали підмогу від поляків

У межах міжнародної співпраці між Польщею та Україною, вижничани отримали від польської сторони пожежні каски та дві пожежні мотопомпи. Урочисте вручення спецобладнання та спорядження відбулося на території 4-ї державної пожежно-рятувальної частини у Вижниці. Представники делегації із Республіки Польща, керівники місцевих органів влади, а також керівництво та працівники Вижницького районного відділу Головного управління ДСНС у Чернівецькій області говорили про співпрацю двох братніх народів і висловлювали надію на подальші фахові зустрічі.

Заступник начальника Головного управління ДСНС України в області Андрій Андроняк зазначив, що допомога рятувальникам Буковини від польських колег надається не вперше, тому надзвичайно приємно, що налагоджена тісна співпраця. Він подякував за чергову надану допомогу та додав, що нове спорядження та спецобладнання зробить роботу рятувальників комфортнішою та безпечнішою.

Пресслужба Чернівецької облдержадміністрації.

Візит Посла і Генконсула РП до Чернівецької області

Про можливі спільні українсько-польські ініціативи в культурній та економічній сферах йшлося під час зустрічі голови облдержадміністрації Сергія ОСАЧУКА з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Польща в Україні Бартошем ЦІХОЦЬКІ та Генеральним консулом Республіки Польща в місті Вінниця Дамянном ЦЯРЦІНСЬКІ.

Сергій Осачук зазначив, що обласна державна адміністрація є «сервісним центром» держави Україна в Чернівецькій області, який, окрім іншого, виступає з власними ініціативами, як-от: Буковинський культурний фонд, конкурс ініціатив громадських організацій тощо. Завдяки цьому створюються нові умови і можливості для розвитку краю.

У цьому контексті Бартош Ціхоцькі озвучив пропозицію зусиллями польського посольства організувати великий економічний інвестиційний форум із запрошенням дипломатичних представництв і бізнес-структур Румунії й Угорщини, що сприяло би розширенню можливостей для польського бізнесу на Буковині.

Наприкінці зустрічі Сергій Осачук вручив польським дипломатам відзнаки «400 років Хотинської битви» на згадку про спільні перемоги.

Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Польща в Україні Бартош Ціхоцький

спільно з Генеральним консулом РП у Вінниці Дамянном Цярцінським та аташе з консульських питань Адрианом Броварчиком відвідали єзуїтський костіол Найсвятішого Серця Ісуса. Вони поклали квіти та запалили лампадки в крипті костіолу Найсвятішого Серця Ісуса, де поховані 59 польських легіонерів, полеглих у битвах під Рокитне та Раранчею.

Протокольна зустріч відбулася і з керівництвом Чернівецької обласної ради, на якій були присутні голова крайового парламенту Олексій БОЙКО, його заступник Михайло ПАВЛЮК, начальник відділу міжнародних зв'язків і трансграничного співробітництва обласної ради Олексій ВОЛОЩУК, голова обласного Товариства польської культури ім. А. Міцкевича Владислав СТРУТИНСЬКИЙ та аташе з консульських питань Посольства Адриан БРОВАРЧИК.

Йшлося про те, що Чернівецька область готова до активізації двостороннього торговельно-економічного та інвестиційного співробітництва з Польщею. Важливим напрямком розширення міжнародної торговельно-економічної співпраці може бути започаткування спільної інвестиційної діяльності підприємницьких структур, створення спільних підприємств суб'єктами малого та середнього бізнесу.

Пресслужба облдержадміністрації.

Wizyta Ambasadora i Konsula Generalnego RP na Bukowinę

W dniach 21-22 października Ambasador RP na Ukrainie Bartosz Cichocki wspólnie z Konsulem Generalnym RP w Winnicy Damianem Ciarcińskim i attaché konsularnym KG RP w Winnicy Adrianem Browarczykiem odwiedzili obwód czerniowiecki.

21 PAŹDZIERNIKA wysocy goście spotkali się w Starej Hucie (dzisiaj Stara Krasnoszora) ze społecznością polską wsi - potomkami górali czadeckich, którzy osiedlili się na Bukowinie od XVIII w. W zorganizowanym w miejscowej szkole spotkaniu uczestniczyli prezes wiejskiego Towarzystwa Kultury Polskiej im. Jana Pawła II i dyrektor szkoły Regina Kałuski, nauczyciel języka polskiego Tomasz Kałuski, proboszcz miejscowej parafii ks. Janusz Gnat oraz dzieci - uczniowie i absolwenci szkoły, w której język polski jest nauczany jako język mniejszości narodowej. Także przy szkole działa Zastępstwo dla Kultury Polskiej Dziecięcy Góralski Zespół „Dolinianka”.

22 października Ambasador RP na Ukrainie Bartosz Cichocki, Konsul Generalny RP w Winnicy Damian Ciarciński i attaché konsularny KG RP w Winnicy Adrian Browarczyk spotkali się z władzami obwodowymi i miejskimi - przewodniczącym Czerniowieckiej Administracji Obwodowej Serhijem Osaczukiem, przewodniczącym Czerniowieckiej Rady Obwodowej Ołeksijem Bojkiem oraz burmistrzem Czerniowiec Romanem Kliczukiem i ich współpracownikami. Rozmowy dotyczyły m.in. polsko-ukraińskiej współpracy gospodarczej (wymiana handlowa,

transport), partnerstwa samorządów obwodu czerniowieckiego z polskimi odpowiednikami oraz wspólnego dziedzictwa kulturowo-historycznego, w tym i projektów konserwatorskich w Czerniowcach i Rarańcu.

Podczas wizyty w Czerniowcach złożono kwiaty i znicze w krypcie kościoła pw. Najświętszego Serca Jezusa, w której pochowano 59 Legionistów Polskich poległych w bitwach pod Rokitną i Rarańcą podczas Pierwszej wojny światowej. Wieniec złożono również przy tablicy pamiątkowej na budynku przy ul. Ormiańskiej 14, w którym w latach 1939 - 1940 mieściła się siedziba Konsulatu Rzeczypospolitej Polskiej. Delegacja odwiedziła Dom Polski, siedzibę Obwodowego TKP im. Adama Mickiewicza. Ambasador RP na Ukrainie Bartosz Cichocki wpisał się do księgi gości honorowych. Wycieczkę ulicami Czerniowiec oprowadził Prezes Obwodowego TKP im. Adama Mickiewicza Władysław Strutyński.

Zacna polska delegacja uczestniczyła w 13. Bukowińskiej Międzynarodowej Naukowo-Krajoznawczej Konferencji z okazji 400. rocznicy bitwy chocimskiej. Konferencja czerniowiecka była wydarzeniem kończącym tegoroczne obchody rocznicowe w Winnickim Okręgu Konsularnym. Podczas spotkania z wicerektorem CzUN Wasylem Batuschem rozmawiano m.in. o współpracy polskich i ukraińskich jednostek naukowych oraz perspektywach na uruchomienie studiów polonistycznych na uczelni w nadchodzącym roku akademickim.

Zródło: ze strony Konsulatu Generalnego RP w Winnicy

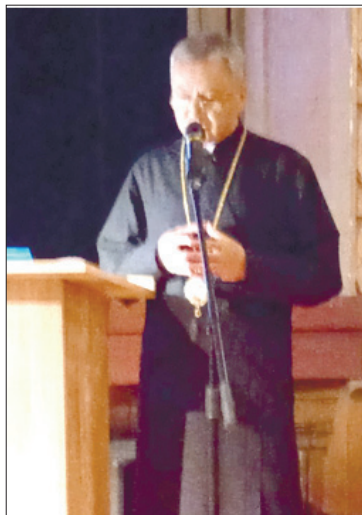

Kolejne spotkanie naukowców w Przemyślu

Po prawie dwuletniej przerwie, spowodowanej Covidem-19 spora delegacja naukowców Wydziału Historii, Politologii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Narodowego im. Jurija Fedkowycza w Czerniowcach odwiedziła 20 polskich uczelni, z którymi podpisano umowy o współpracy. Tym razem to był

Otwiera Konferencję prezes UTH prof. Roman Drozd

Przemawia Duchownik Katolików Ukraińców Polski Popowicz

Przemyśl – miasto dziejów kulturowych polsko-ukraińskich.

Było trzy okazje w jednej wizycie. Po pierwsze, 10-11 września br. Ukraińskie Towarzystwo Historyczne (UTH) w Polsce zorganizowało w Domu Ukraińskim III Międzynarodową Konferencję Naukową "Ukraińcy i ich sąsiedzi na przestrzeni wieków: polityka,

gospodarka, religia, kultura i życie codzienne". Z naszej uczelni do udziału w Konferencji zgłosiło się 5 osób. Dojechały niestety dwie osoby - prof. Aleksander Dobrzański i prof. Jurij Makar. Inne 3 osoby nie z własnej winy osobiście uczestniczyć w obradach nie mogły – to profesorowie Wołodimir Fisanow, Witalij Makar oraz Władysław Strutyński. Tym nie mniej ich referaty zostały przedstawione na Konferencji. Członkowie delegacji CzNU przekazali dla UTH biblioteczkę naszych publikacji naukowych.

Po drugie, nasza Uczelnia utrzymuje rozległe stosunki dydaktyczne, naukowe oraz kulturalne z Państwową Wyższą Szkołą Południowo-Wschodnią w Przemyślu. Dla potrzeb Szkoły odwieziono zbiór ostatnich publikacji CzNU, w tym także nasze periodyki naukowe, uznane fachowymi dla uczonych obu krajów.

Tom materiałów poprzedniej Konferencji

Po trzecie, utrzymujemy dość dawne stosunki naukowe z Naukowym Instytutem Południowo-Wschodnim w Przemyślu i jego niezmiennym dyrektorem - profesorem Stanisławem Stępnem. Instytut specjalizuje się na stosunkach polsko-ukraińskich we wszystkich dziedzinach życia społecznego obojga narodów. Prowadzimy z Instytutem efektywną wymianę naukowcami, publikacjami, przeprowadzamy wspólnie obrady naukowe.

Wszystko to sprzyja podalszemu rozwojowi dobrosąsiedzkich stosunków między Polską a Ukrainą
Prof. dr hab. Jurij MAKAR.

Wręczenie publikacji CzNU dla UTH

Warsztat metodyczny nauczycieli języka polskiego

Rzeczony rozwój zawodowy nauczyciela stał się centralnym tematem warsztatu metodycznego nauczycieli języka polskiego w placówkach oświatowych Bukowiny. Wydarzenie odbyło się 30 września br. w Instytucie Kształcenia Podyplomowego Obwodu Czerniowieckiego.

Kwestia rozwoju zawodowego nauczycieli, uzupełnianie ich wiedzy w zakresie najnowszych podejść zadaniowych do nauczania, i uczenia się, wspieranie innowacyjnych działań pedagogów to zadania Instytutu Kształcenia Podyplomowego w organizacji procesu edukacyjnego w polskich placówkach. Bardziej szczegółowo omówiły te problemy Tamara Bohaczyk, zastępca dyrektora ds. naukowych i metodologicznych Instytutu oraz Lilia Iwanowa, metodystka w zakresie nauk społecznych i humanistycznych oraz integracji międzynarodowej.

Ważnym punktem w pracy warsztatu było zapoznanie się z modelowym programem nauczania Państwowego Standardu Kształcenia Podstawowego i Średniego. Na

kluczowe aspekty programu zwrócił uwagę Tomasz Kaluski, nauczyciel języka polskiego ze Starej Huty. Pan Tomasz przedstawił również opracowany przez siebie zbiór tekstów w języku polskim, zatwierdzony przez Naukową Radę Metodologiczną do słuchania i czytania w ciszy.

Podzielił się doświadczeniem z uczestnikami warsztatu Sławomir Olszewski, nauczyciel polskiej szkoły niedzielnej przy Polskim Towarzystwie Kulturalnym im. A. Mickiewicza w Storożycu. Jako nauczyciel przez wiele lat pracował w Polsce i był świadkiem wprowadzenia reformy edukacyjnej w polskich placówkach oświatowych.

Jednym z omawianych tematów było zorganizowanie tegorocznej Olimpiady z języka i literatury polskiej oraz kwestia prowadzenia sal lekcyjnych języka polskiego. Na zakończenie uczestnicy otrzymali certyfikaty uczestnictwa w warsztacie metodycznym.

Artur OSKWAREK.
Zdjęcia autora.

Українка – лауреатка премії Ангелус-2021

У Вроцлаві оголосили володаря літературної премії Центральної Європи. З-поміж семи претендентів на премію за найкращу прозову книгу, опубліковану польською мовою у 2020 році, журі конкурсу вибрало письменницю з України.

Під час спільного гала-конкурсу Angelus та Вроцлавської поетичної премії SILESIVS було оголошено, що володарем престижної літературної премії Ангелус-2021 стала Катерина Бабкіна за твір «Ніхто не танцював так, як мій дід» (Nikt tak nie tańczył, jak mój dziadek).

Українка, окрім пам'ятної статуетки за перемогу, отримала чек на 150 000 злотих. Іншим шістьом фіналістам дісталось по 5 000 зл. Перекладач твору-переможця отримала 40 000 зл винагороди.

Але це ще не все. Окрім журі, свого фаворита серед фіналістів премії Ангелус обирають також читачі онлайн-голосуванням. Переможець отримує роковугороду ім. Наталії Горбаневської. Цього року рішення журі та читачів співпали, це означає, що українка Катерина Бабкіна виграла ще й читачьке голосування. У якості призу вона отримала 3-місячну літературну стипендію у Вроцлаві.

Лауреатами літературної нагороди Центральної Європи Ангелус свого часу були такі українські автори: Юрій Андрухович, "Дванадцять обрубів/Dwanaście kęgów" (2006 р.), Оксана Забужко, "Музей покинутих секретів/Muzeum porzucenych sekretów" (2013 р.), Сергій Жадан, "Месопотамія" (2015 р.).

Джерело: Yavp.pl.

Dni Papieskie w Czerniowcach

W ramach Dni Papieskich w Czerniowcach odbył się koncert Chóru Warszawskiego Bazyliki Archikatedralnej Św. Jana Chrzciciela *Cantores Minores*, zorganizowanego przez Konsulat Generalny Republiki Polska w Winnicy.

Chór wystąpił przed parafianami kościoła pw Podwyższenia Krzyża Świętego.

Koncert zaczął od hymnów państwowych Polski i Ukrainy. Następnie wykonano łacińskie, polskie i ukraińskie utwory: „Ave, Maria” Franza

Bibla, „Ivanka” Szimona Laksa, „Dziś do ciebie przyjść nie mogę” Stefana Magierskiego, oraz „Tycho nad riczkoju” („Cicho nad rzeczką”) w języku ukraińskim oraz inne.

Koncert zakończono angielską piosenką Billy Joela „And so it goes”.

Dyrygent chóru – Franciszek Kubicki, prezes Stowarzyszenia Śpiewaków *Cantores Minores* – Henryk Grogolski.

АКАДЕМІЧНИЙ КАМЕРНИЙ ХОР «ЧЕРНІВЦІ» (кер. Надія Селезньова) у сзуйтському костьолі Найсвятішого Серця Ісуса м. Чернівці виконує фрагмент грецької Літургії «Алилуя» Євсевія Мандичевського. Неймовірно гарне відео!

«Терра Буковина - мистецькі магніти» – це проєкт Чернівецької обласної філармонії ім. Д. Гнатюка за підтримки Чернівецької обласної державної адміністрації.

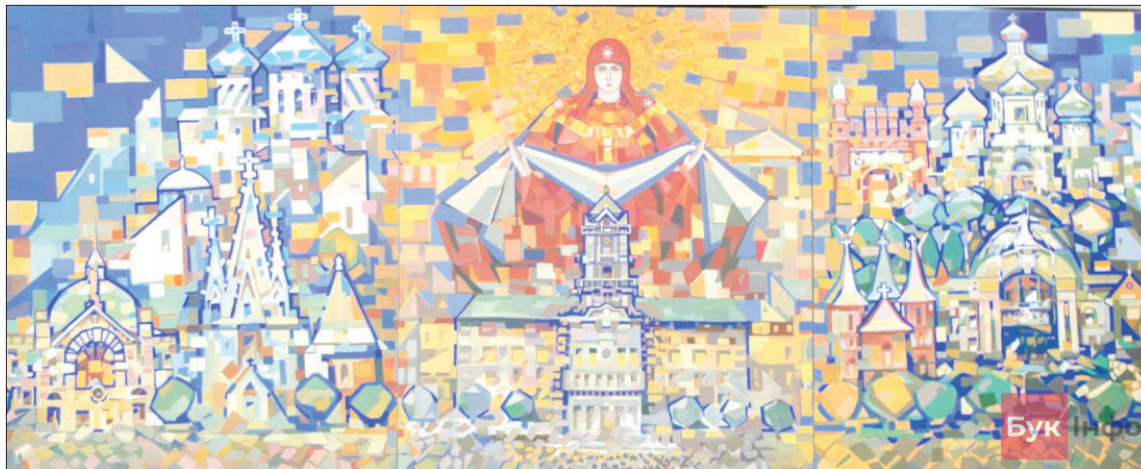
Obchody 613. rocznicy pierwszej pisemnej wzmianki o Czerniowcach

Ktoś został zadowolony i wnioskował, że święto się udało. Niektórzy wręcz przeciwnie, krytykują zatłoczone imprezy, twierdząc, że ich przeprowadzenie jest wbrew zasadom kwarantanny, stwarzając wszelkie warunki do rozprzestrzenienia wirusa. Jednak, corocznie urządzana impreza aigrzysk. Czyli mimo wszystko uroczyste obchody z okazji Dnia Miasta jednak się odbyły.

Z TEJ PRZYCZYNY na otwarcie przed ratuszem wzniesiono improwizowaną scenę. Tradycyjnie wręczano nagrody i wyróżnienia (m.in. medal „Na chwałę Czerniowiec” i nagrodę miejską im. Antoniego Kochanowskiego) dla honorowych obywateli naszego miasta.

Uroczyste otwarcie urodzin Miasta zostało uświetnione występem kilku grup tanecznych, które wykonały kompozycję wokально-choreograficzną „Czerniowiecka rodzina”. Do tańca zapraszano nawet urzędników i radnych miejskich. Na centralnych placach i ulicach odbywały się różne uroczyste imprezy. Na Placu Teatralnym można było delektować się potrawami ukraińskimi, na Placu Filharmonii odbywały się warsztaty plastyczne dla dzieci, a na Placu św. Marii rozmieściło się miasteczko mistrzów.

ZDUMIEWAJĄCE były oryginalne jak zawsze pomysły czerniowieckich kowali. W tym roku prezentem dla Czerniowiec, został ucieleśniony w metalu podmiot jednej z legend miasta - czarne owce. Ukorzeniła się dobra tradycja wśród miejscowych kowali, corocznie przekazywać w darze mieszkańcom Czerniowiec najlepsze ze swoich wyrobów. W poprzednich latach był to woźny z bukietem róż, mostek i ławeczka dla zakochanych, huśtawka w parku im. Tarasa Szewczenki,

mapa Bukowiny, oraz klucz do bram Rezydencji.

– To nasz czternasty prezent dla miasta - powiedział kowal, autor pomysłu Andrij Chort. - Jedną z miejskich legend opowiada o nazwie naszego miasta, która podobno pochodzi od czarnych owiec pasących się na zboczach Prutu. Postanowiliśmy wyrzeźbić je z metalu. Razem z kowalem Igozem Werenką przez dwa tygodnie wykuliśmy dwie

owce. Prace te łączyły różne techniki – tłoczenie, spawanie, cyfryzację i in. Sugerujemy zainstalowanie jednej owcy - trębacza obok ratuszu, drugiej - w kapeluszu magistra i z książką - w pobliżu Rezydencji Metropolitów.

NA ULICY KOBYLAŃSKIEJ ustanowiono rekord w robieniu najdłuższego makaronu, na Placu Soborowym były kolejki do grilla i po młode wino... Dziwiko jednak, że nikt nie przestrzegał zasad kwarantanny, nigdzie nie było widać ludzi w maseczkach. Spostrzegano w tłumach rodziców z dziećmi oraz matki z niemowlętami.

Kulminacją święta został koncert Artema Piwowarowa, znanego na Ukrainie piosenkarza i zespołu „PianoBoy” na Placu Soborowym.

Czym obchody Dnia Miasta różniły się w tym roku od zeszłorocznych? W Centralnym Parku Kultury i Rekreacji im. Tarasa Szewczenki za niesymboliczną opłatę można było obejrzeć wystawę robotycznych dinozaurów. Oczywiście rodzice nie mogli odmówić swoim dzieciom obejrzenia popularnych

bohaterów – dinozaurów różnych gatunków.

KRETYWNA czerniowiecka młodzież przeprowadziła mobilny poetycki wieczór w rarytetywnym trolejbusie. Podczas dwóch „okrążeń” trasy nr 8 studenci recytowali wiersze i śpiewali ukraińskie piosenki, a pasażerowie mieli możliwość poczuć niezwykłą świąteczną atmosferę, bo taka forma twórczego spotkania odbywała się po raz pierwszy...

Krótko mówiąc, właśnie w taki sposób minęły obchody 613. rocznicy Czerniowiec.

Janina ŻUKOWSKA.

Marzył o pracy w Peru, natomiast od 20 lat mieszka na Ukrainie

We wrześniu br. obchodzono 250. rocznicę pierwszej wzmianki o Sadogórze oraz 206. rocznicę założenia kościoła pw. św. Michała Archanioła w Sadogórze. Jako pierwszy kamienny budynek kościół został główną atrakcją okolicy i dodany do trasy turystycznej w Sadogórze. Ów kościół ma podwójną nazwę: Kościół Rzymskokatolicki pw. św. Michała Archanioła - Sanktuarium pw. Matki Bożej Fatimskiej. Znajduje się przy ulicy Iwana Pidkowy 10. Piękny kościół i reprezentacyjny dziedziniec kościoła przyciągają uwagę już z daleka licznych turystów. Wiele pracy i wysiłku do rozbudowywania tej wspaniałej świątyni włożył ksiądz Krzysztof SAPALSKI – proboszcz parafii oraz wszyscy parafianie. Latem msza święta jest odprawiana w każdą niedzielę o godzinie 10.00, a zimą – o 11.00.

Zniszczony w czasach radzieckich kościół otrzymał nowe życie przy nowym księdzu proboszczu, w pobliżu wybudowano trzypiętrowy dom parafialny, plac zabaw i altankę, a zimą wystawiano tu tradycyjną, niesamowitą szopkę, w której ożywają i poruszają się wszystkie postacie. Na wieży kościoła znajduje się zegar, który wskazywał czas jeszcze w epoce austriackiej. Ksiądz szczerze przyznaje, że bardziej kocha Sadogórę niż Czerniowce, w których również pracował. Polak z urodzenia, opanował język ukraiński w bardzo dobrym stopniu, ale przez akcent często uważany jest za osobę z Zakarpacia.

– Można powiedzieć, że na Ukrainę przywiódł mnie Święty Papież Jan Paweł II – powiedział ks. Krzysztof. – Papież odwiedził Ukrainę w 2001 roku, a ja akurat w tamtym roku rozpocząłem pracę na Ukrainie. Kiedy dopiero przygotowywałem się do kapłaństwa, do naszej parafii w Polsce przyjechał biskup z Peru. I z jakiegoś powodu wywarł na mnie takie wrażenie, że kiedy już zostałem księdzem i miałem otrzymać nową parafię, marzyłem o wyjeździe do pracy w Peru. Kiedy poszedłem do naszego biskupa, on mi zaś powiedział: „Później pojedziesz do Peru, a teraz masz jechać na Ukrainę, bo jest zapotrzebowanie na księży katolickich w tym kraju”. Nigdy wcześniej nie byłem na Ukrainie, nie znałem języka ukraińskiego. Nauczyłem się tylko czterech słów – „stacja benzynowa” i dla policji – „jestem księdzem”.

Więc pojechałem. Zostałem wysłany przez biskupa lwowskiego kardynała Mariana Jaworskiego do Czerniowca. Przez dwa lata służyłem w Małej Bazylice, jednocześnie

gotować, jego specjalnością jest kapuśniak. Ale przez lata renowacji kościoła i budowy domu opanował wszystko - od zakupu materiałów po zawłóci prac budowlanych. Według pierwszego wykształcenia ksiądz jest mechanikiem, ukończył szkołę mechaniczną. Dlatego sam robił ruchomą szopkę, regulując wszystkie mechanizmy.

– W 2005 roku rozpoczęliśmy budowę. Pojechałem do Lwowa, do kardynała Jaworskiego, żeby mi pożyczyc 5000 dolarów – wspomina ks. Krzysztof. – Za te pieniądze kupiliśmy cegłę. A potem pojechałem na krótko do Stanów Zjednoczonych, do swojego kolegi - również księdza, przywozłem jeszcze 7000 dolarów darowizn i wylaliśmy fundament. W 2010 roku wybudowano część domu, mogłem już tu zamieszkać, a reszta była po trochu dobudowywana. Jednocześnie restaurowano kościół. Pokryto dach, parafianie sami zrobili nowe ławki, zainstalowali ogrzewanie i odnowili kościół na zewnątrz.

W środku świątyni wstawiono nowe witraże. Jedyłą rzeczą, która zdradza wiek kościoła, są zabytkowe schody prowadzące na

wieżę. Zanim władze sowieckie wszystko zniszczyły, na wieży znajdował się zegar. Zdecydowano zainstalować podobny. Jeden z parafian pojechał do Polski, gdzie zapoznawszy się z wieloma zegarami kościelnymi, wykonał na wzór taki zegar na Fabryce Budowy Maszyn w Czerniowcach. Ksiądz codziennie uruchamia mechanizm ręcznie, zegar wybija czas co godzinę i co 15 minut. Jego dźwięk słychać nawet poza Sadogorą.

Nawiasem mówiąc, w kościele znajdowały się kiedyś wspaniałe organy, o tym wspomina w swojej książce mieszkanka Sadogóry, znana pisarka Zofia Majdańska. W czasach sowieckich organy również zostały zniszczone, jego rurami dzieci bawiły się na podwórkach.

– Nie mamy bogatego mecenata, który nam pomógłby i dzięki Bogu – dodaje ksiądz proboszcz. – Wszystko odbudowywało się kosztem parafian i ludzi dobrej woli. Pewnego dnia zobaczyłem dobrą inicjatywę w jednej polskiej parafii i postanowiłem ją wprowadzić w naszej. Myślałem, że to nie zadziała dla nas, ale okazało się na odwrót. Rozdawałem parafianom koperty, aby przez jakiś czas mogli

Kościół pw. św. Michała Archanioła w Sadogórze został wybudowany w 1815 roku. Słynny austriacki badacz Johann Polek w jednej ze swoich prac odnotował, że na początku 1786 r. w Sadogórze mieszkało 37 rodzin wyznania rzymskokatolickiego, łącznie 157 osób. Mszę świętą odprawiali kapelani wojskowi podlegli lwowskiemu opatowi wojskowemu.

Kwestiami budowlanymi zajmowali się od 1805 roku. Właściciel ziemski Sadogóry Teodor Mustaca przekazał ziemię pod kościół za darmo. Do budowy świątyni dołączyli także Żydzi. Wiosną 1814 roku budowa została zakończona. Świątynia miała 110 metrów kwadratowych. W 1815 odbyło się poświęcenie kościoła. W 1816 r. rozpoczęto budowę domu księdza i plebania.

Według źródeł historycznych liczba parafian wzrosła z roku na rok, gdyż w 1887 roku w pobliżu wybudowano koszary kawalerii. Na nabożeństwo przychodziło wielu żołnierzy, świątynia nie mogła już zmieścić wszystkich. Parafianie zwrócili się do bukowińskiego Zarządu Obwodowego o zgodę na rozbudowę świątyni. Liczba katolików w Sadogórze zmniejszyła się od czasu wyjazdu Polaków po II wojnie światowej. W 1962 r. kościół w Sadogórze przestał funkcjonować, w środku kościoła zaś znajdował się magazyn żywnościowy

w domu zbierać datki, czyli odkładać ile się da. Jedna starsza pani dała aż tysiąc hrywien, chociaż sama żyje skromnie. Powiedziała jednak, że chce ofiarować na świątynię bożą.

W tym roku ks. Krzysztof obchodzi szczególną rocznicę - 20 lat pracy duszpasterskiej na Ukrainie. Od dawna rozmyślał się jechać do Peru, nie chce też wyjeżdżać z Ukrainy. Nauczył się języka ukraińskiego, ale ci, którzy dowiadują się, że jest Polakiem, dziwią się: „Ukraińcy jadą do Polski, a ksiądz przyjechał na Ukrainę”. Ksiądz mówi: – Biskup w Polsce, któremu jestem podwładny, zapytał mnie kiedyś: „Dlaczego nie chcesz wracać do Polski? Co trzyma cię na Ukrainie? Mówię, że nie potrafię tego wytłumaczyć słowami, ale coś mnie powstrzymuje – wyznaje ks. Krzysztof. – Biskup odpowiada: „Nie jesteś pierwszym, który mi to mówi, wielu księży, którzy pracowali i pracują na Ukrainie, jest zakochanych w tym kraju”. I choć jechałem na Ukrainę 20 lat temu z lekkim lękiem, nigdy nie żałowałem tej decyzji. Nie bałem się zacząć coś robić. Zawsze pamiętałem słowa z Psalmu, napisane na obrazkach, które dawałem ludziom, gdy dopiero co zostałem kapłanem: „Zaufaj Panu na swojej drodze i polegaj na Nim, a On będzie działał”.

TRZY LATA TEMU kościół w Sadogórze otrzymał status sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej. W Kościele katolickim to miejsce pielgrzymek. Do Sadogóry przyjeżdżają wierzący z całej Bukowiny. Dla nich wszystkich oraz licznych turystów kościół zawsze jest otwarty, brama nigdy nie jest zamknięta na klucz.

Natalia FESZCZUK.
Zdjęcia autorki.

odprawiając nabożeństwa w Sadogórze i Bojanach. Kościół sadogórski został zwrócony parafianom w 1991 roku, za czasów radzieckich tam był magazyn. Świątynia była zaniedbana, otoczona drewnianym płotem, a tu, gdzie obecnie znajduje się dom parafialny, była toaleta. Na nabożeństwo przychodziło do trzydziestu parafian, obecnie jest 120.

Teraz po tamtych czasach nie zostało żadnego śladu. Postawiono nowoczesne ogrodzenie, dziedziniec

wybrukowany, na podwórku są figurki zwierząt. Najważniejsze, że wybudowano duży dom parafialny, w którym mamy salę zebrań, kuchnię, pokoje gościnne, pokoje dla dzieci. Z balkonu trzeciego piętra rozprostiera się piękny widok na Czerniowce. Dom jest jednocześnie przestronny i kompaktowy.

PIJEMY KAWĘ z ks. Krzysztofem w kuchni parafialnej. Ludzie często gromadzą się tu po nabożeństwie, bo parafianie również mają klucze od domu. Ksiądz mówi, że umie

KONDOLENCJE

„Życie to czas, w którym szukamy Boga. Śmierć to czas, w którym Go znajdujemy. Wieczność to czas, w którym Go posiadamy.”

św. Franciszek Salezy

WYRAZY GŁĘBOKIEGO współczucia oraz słowa otuchy dla Ks. Stanisława Smolczewskiego TJ, proboszcza parafii Najświętszego Serca Jezusa w

Czerniowcach powodu śmierci

Ojca ZYGMUNTA SMOLCZEWSKIEGO składają

parafia NSJ w Czerniowcach, dekanat Czerniowiecki Archidiecezji Lwowskiej KKK, obwodowe Towarzystwo Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza oraz redakcja „Gazety Polskiej Bukowiny”

27 października 2021 roku w Bytomiu, Polska, na 90 roku życia zmarł s.p.

ZYGMUNT SMOLCZEWSKI –

Ojciec Ks. Stanisława Smolczewskiego TJ. Msza pogrzebowa odbyła się w kościele parafialnym pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Bytomiu pod przewodnictwem Biskupa Pomocniczego Archidiecezji Lwowskiej Edwarda Kawy OFM Conv.

Wieczne odpoczywanie racz Mu dać Panie, a światłość wiekuista niechaj Mu świeci. Niech odpoczywa w pokoju wiecznym. Amen.

Nieznane oblicza Jasnej Góry

Jasna Góra to nie tylko klasztor i kaplica Cudownego Obrazu. To także twierdza, koszary, więzienie, rezydencja królewska i minimiasteczko. Oto pięć faktów o Jasnej Górze, których zapewne nie znacie. Skąd nazwa? Klasztor znajduje się na niewielkim wzgórzu, "jasnym" ze względu na białe ostańce wapienne (charakterystyczne dla całej Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej) budujące wzniesienie. Dzięki skałom wapiennym oraz złożom gliny i żwiru było to doskonałe miejsce na twierdzę.

1. Jasna Góra: twierdza

Turyści odwiedzający Jasną Górę od razu zauważają, że nie jest to zwyczajny klasztor. Grube mury, wały obronne, kule armatnie na ścianie wejścia głównego do bazyliki, a także hełmy, kolczugi, które można podziwiać w muzeach jasnogórskich - to pozostałości wojennej historii tego miejsca.

Jasna Góra bardzo często nazywana była Fortalitium Marianum - twierdzą maryjną. Początek klasztoru to rok 1382. Początek wojskowej twierdzy to wiek XVII, gdy król Zygmunt III Waza nakazał zbudować wokół klasztoru warownię. Prace fortyfikacyjne trwały długo, 30 lat.

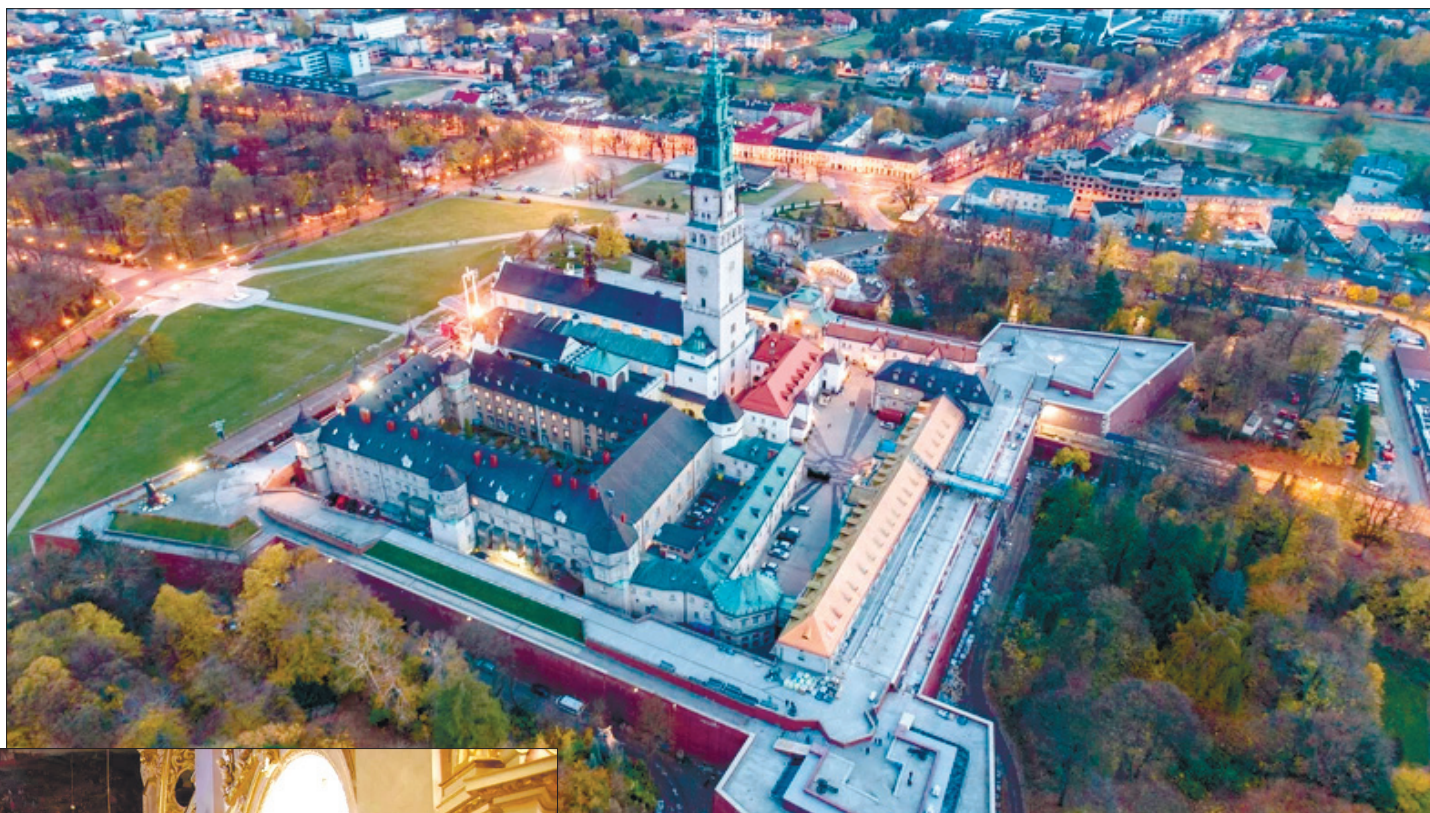
Ich efektem była nowoczesna twierdza, zbudowana według włoskiej szkoły fortyfikacyjnej. Klasztor spokojnych, pobożnych mnichów stał się "czworoboczną warownią forteczną".

Uchwałą sejmową zakonnicy zostali zobowiązani do utrzymywania na stałe załogi wojskowej. Funkcję komendanta pełnił każdorazowo przeor zakonu. W klasztorze zamieszkało 150 żołnierzy uzbrojonych w muszkiety, a także w 18 dział lekkich i 12 dział połowych.

W krajobraz sakralnej budowli wkomponowano bastiony (budowla obronna na narożnikach twierdzy), kurtyny (obronne wały ziemne) oraz fosę z mostem zwodzonym. Takiej budowli mógł pozazdrościć niejeden dowódca wojsk cudzoziemskich.

2. Jasna Góra: miejsce bitew

Twierdza Jasna Góra kojarzy się przede wszystkim z "potopem szwedzkim", jednak miejsce to przeżyło wiele innych oblężeń i bitew.

Pierwszym testem była I Wojna Północna, z którego twierdza wyszła obronną ręką. Prawdziwy sprawdzian przyszedł później, podczas II Wojny Północnej, czyli "potopu szwedzkiego" w 1655 r.

Oblężenie Jasnej Góry przez Szwedów w 1655 r. płótno, olej, XVII w. Malarnia Jasnogórska, Jasna Góra, Sala Rycerska. Oblężenie Jasnej Góry przez Szwedów w 1655 r. płótno, olej, XVII w. Malarnia Jasnogórska, Jasna Góra, Sala Rycerska - Domena publiczna

Oblężenie Jasnej Góry trwało od listopada do grudnia. Co ciekawe, wśród żołnierzy oblegających twierdzę praktycznie nie było Szwedów.

Niektóre książki błędnie podają, że dowódca wojsk szwedzkich - gen. Burchard Müller był Szwedem. Tymczasem był on Niemcem tak jak inni mniejsi dowódcy (Beddecker, Engell). Jasną Górę atakowali też Czesi oraz polscy zdrajcy.

Zakon maltański - skąd się wziął i kim są jego członkowie?

Oprócz bitwy toczona była także potyczka dyplomatyczna. Jej bohaterami byli dowódcy dwóch, znenawidzonych wojsk: o. Kordecki i gen. Müller.

Karol Adwentowicz jako o. Kordecki w filmie "Przeor Kordecki - obrońca Częstochowy", 1934 r. Karol Adwentowicz jako o. Kordecki w filmie "Przeor Kordecki - obrońca Częstochowy", 1934 r. - Domena publiczna

Ten ostatni stał listy do obrońców Jasnej Góry, namawiając ich do poddania się i gwarantując dobre potraktowanie. Kordecki w odpowiedzi wysłał mu księgę z historią obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej.

Jak pisze Czesław Ryszka w książce "Przeor Kordecki" takich kpin było więcej. Müller powoływał się na list Karola Gustawa - króla Szwecji, który rozkazał, by Częstochowa poddała się.

W odpowiedzi Kordecki napisał: "Widzieliśmy rozporządzenie Majestatu Królewskiego, lecz ponieważ klasztor nasz wraz z kościołem z dawien dawna inną posiada nazwę i nazywa się Jasna Góra, a miasto Częstochowa pod żadnym względem nie należy do klasztoru, rozporządzenie wspomniane wielką obudziło w nas wątpliwość".

3. Jasna Góra: więzienie

Jasna Góra był niekiedy wykorzystywana jako więzienie. I tak po rokoszu Lubomirskiego

w 1665 r., król Jan II Kazimierz Waza rozkazał zamknąć w klasztornej wieży rotmistrza Gierszewicza. Była to kara za nieudzielenie przez paulinów schronienia wojskom królewskim w sytuacji, gdy pod murami Jasnej Góry toczyła się bitwa.

Najśłynniejszym więźniem Jasnej Góry był Jakub Lejbowicz Frank (1726-1791), twórca osiemnastowiecznej, kontrowersyjnej sekty łączącej doktrynę judaizmu z chrześcijaństwem.

Frank jako Żyd był początkowo zwolennikiem sabataizmu, żydowskiej sekty mesjanistycznej, nawołującej do odrzucenia praktyk żydowskich. Później zaczął tworzyć podwaliny własnej doktryny. Jego poglądy były kontrowersyjne, kilka razy ogłaszał się mesjaszem, miał uczestniczyć w tajemniczych orgiach seksualnych będących swoistymi ceremoniami religijnymi.

Za swoje poglądy został skazany na więzienie. Początkowo przebywał w klasztorze kamedułów w Krakowie. Później trafił na Jasną Górę i był tam więziony przez 13 lat.

Jego pobyt w klasztorze jasnogórskim nie

Jan III Sobieski.

Ponieważ królowie często przyjeżdżali do Częstochowy, w klasztorze zbudowano specjalną rezydencję z przeznaczeniem tylko dla króla i królowej. Państwowe ceremonie odbywały się w obszernej Sali Rycerskiej, zbudowanej w pobliżu Kaplicy Cudownego Obrazu. W 1658 r. obradował tam Sejm.

Niecodzienna uroczystością był ślub Michała Korybuta Wiśniowieckiego z austriacką księżniczką Eleonorą Marią z rodu Habsburgów. Był to jedyny ślub królewski na Jasnej Górze.

Po uroczystości przyszedł czas na wystawny obiad w refektarzu zakonnym. Na stole znalazło się 300 bażantów, 5 000 kuropatw, 6 000 indyków, 400 wołów, 4000 baranów, 3 000 cieląt, 2 000 zajęcy i 5 łosi.

Mimo że był to klasztor, nie obyło się bez tańców. Pierwszy taniec był dostojny, na początku tańczył król "za nim co osobliwsza podług dawnego zwyczaju szli senatorowie parami (...). Drugi raz, dopiero kiedy król wziął arcyksiężniczkę, senatorowie zaczęli tańcować

należał do surowych. Mógł przyjmować gości, odwiedzała go również jego żona, która na terenie klasztoru zaszła z nim w ciążę. Jak można przeczytać we wspomnieniach członków sekty, na Jasnej Górze dochodziło także do rytualnych orgii 4. Jasna Góra: dom weselny

Klasztor w Częstochowie był niezwykle popularny wśród monarchów i arystokracji. Niemal wszyscy królowie przybywali przed oblicze Czarnej Madonny.

Wyjątkiem był Stanisław August Poniatowski, ostatni król Polski. Nie tylko nie przybył nigdy na Jasną Górę, ale pożyczycy od zakonników pieniądze, których nigdy nie zwrócił. Najchętniej Częstochowę odwiedzał

z damami". (A. Jackowski, J. Pach, J. S. Rudziński, "Jasna Góra. A to 5. Jasna Góra: cmentarz

Dzisiaj Jasna Góra nie jest już budowlą wojskową. Kasacja twierdzy nastąpiła w XIX wieku. Od tego czasu w klasztorze nie stacjonują żołnierze, a sanktuarium spełnia już tylko funkcje religijno-turystyczne. Rocznie odwiedza Częstochowę kilka milionów osób z całego świata.

Najpopularniejszymi miejscami cieszy się kaplica Matki Bożej (obraz znajduje się za niewidoczną, kuloodporną szybą), bazylika, wysoka na ponad 100 metrów wieża, dawne wały obronne z armatami (odpalanymi przez paulinów z okazji wyjątkowych świąt) muzea i malownicze parki z obserwatorium astronomicznym i źródłami wodnymi.

Jasna Góra jest swoistym miastem w mieście. Wraz z przylegającymi doń budynkami zajmuje obszar 5 hektarów. Na terenie sanktuarium znajdują się nie tylko miejsca kultu, ale także sale konferencyjne, restauracje, radio, wydawnictwo, hotele, biblioteki.

Klasztor nadal posiada swoje tajemnice. W 2008 r. w archiwach bibliotecznych odnaleziono nieznane zapiski z nutami Wolfganga Amadeusza Mozarta.

Z kolei w 2009 r. w bazylice odkryto tajemniczą kryptę z rzadko spotykanymi w Polsce tzw. dłubankami - trumnami wydłubanymi w pniu drzewa.

Ponadto, pewnie niewielu pielgrzymów spacerujących po kaplicy Cudownego Obrazu wie, że tuż pod posadzką znajduje się krypta ze szczątkami zakonników. Krypta rzadko jest udostępniana zwiedzającym. Niektóre prochy mnichów wsypane są do dużych, glinianych dzbanów.

W PAŹDZIERNIKU obchodził swój piękny i poważny jubileusz członek Zarządu, pierwszy Prezes Wiejskiego Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza w Pance, aktywista

Pan Michał KLUSYK z Panki.

Polak Klusyk włożył dużo pracy i swoich starań aby zwrócono i odbudowano Dom Polski w Pance. 70 lat to piękny wiek – z okazji tego jubileuszu składamy szczerze życzenia. Przede wszystkim – dużo zdrowia, a także nieustającej pogody ducha. Niech każdy dzień staje się okazją do radości, a codzienność przynosi tylko satysfakcję, bez żadnych trosk.

Niech Bóg Jedyny prowadzi każdego dnia! Wszystkiego, co najlepsze!

Zarząd Główny Obwodowego
Towarzystwa Kultury Polskiej
im. Adama Mickiewicza,
Redakcja „Gazety Polskiej Bukowiny”.

Повернути «Пієту»

Електронна петиція про відновлення пам'ятника «Пієта» на Центральній площі Чернівців набрала потрібну кількість голосів. Тепер це питання мають розглянути на сесії міської ради.

Авторка петиції чернівчанка Ганна Попадюк нагадує, що пам'ятник Богоматері «Пієта» був встановлений у 1827 році. Він простояв на площі майже 100 років. «Чернівчани хочуть жити в цивілізованому європейському місті, де шанують своє минуле» – йдеться в петиції.

Статую пропонують встановити під час проведення реконструкції Центральної площі, яку мають реалізувати до 2024 року.

Kącik dla dzieci

Maria KONOPNICKA

JESIENIA
Jesienią, jesienią
sady się rumienią:
czerwone jabłuszka
pomiędzy zielenią.

Czerwone jabłuszka,
złociste gruszczyki,
świecą się jak gwiazdy
pomiędzy listeczki.
– Pójdę ja się, pójdę
pokłonić jabłoni,
może mi jabłuszko
w czapczkę uroni!
– Pójdę ja do gruszy,
nastawię fartuszkę,
może w niego spadnie
jaka śliczna gruszkę!
Jesienią, jesienią
sady się rumienią;

czerwone jabłuszka
pomiędzy zielenią.

Julian TUWIM

DWA WIATRY

Jeden wiatr – w polu wiał,
drugi wiatr – w sadzie grał:
Cichuteńko, leciuteńko,
liście pieścił i szeleścił,
mdlał...

Jeden wiatr – pędziwiatr!
Fiknął kozła, plackiem spadł,
skoczył, zawiął, zaszybował,
świdrem w górę zakotował
i przewrócił się, i wpadł
na szumiący senny sad,
gdzie cichutko i leciutko
liście pieścił i szeleścił

drugi wiatr...

Sfrunął śniegiem z wiśni kwiat,
parsknął śmiechem cały sad,
wziął wiatr brata za kamrata,
teraz z nim po polu lata,
gonią obaj chmury, ptaki,

mkną, wplątują się w wiatraki,
głupkowate mylą śmigły,
w prawo, w lewo, świst, podrygi,
dmą płucami ile sił,
tobuzują, pał je lichy...
A w sadzie cicho, cicho...

Danuta GELLNEROWA

JESIEŃ U FRYZJERA

Przyszła jesień
do fryzjera:

– Proszę mną się zająć teraz!

Lato miało włosy złote,
ja na rude mam ochotę.
No, bo niech pan
spójrzy sam,
rudo tu i rudo tam...
Mówi fryzjer:
– Rzeczywiście!
Dookoła rude liście,
ruda trawa, rude krzaki,
chyba modny kolor taki.
Szczotka,
grzebień,
farby fura,
już gotowa jest fryzura.
Woła jesień:
– W samą porę!
Placę panu muchomorem!

VI OLIMPIADA HISTORII POLSKI dla Polonii i Polaków za granicą 2021/2022

„W drodze do Niepodległości”

I etap on-line

28 listopada 2021 r.

szczegóły: wid.org.pl/olimpiada-historii-polski

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2021

Projekt „Olimpiada Historii Polski dla Polonii i Polaków za Granicą”
jest inicjatywą Polskiego Towarzystwa Historycznego
realizowaną we współpracy z Fundacją Wolność i Demokracja

OLIMPIADA HISTORII POLSKI

„W DRODZE DO NIEPODLEGŁOŚCI”

VI edycja dla Polonii i Polaków za granicą 2021/2022

Serdecznie zapraszamy do udziału w VI edycji Olimpiady Historii Polski dla Polonii i Polaków za granicą 2021/2022 „W drodze do Niepodległości”.

Olimpiada Historii Polski to inicjatywa Polskiego Towarzystwa Historycznego organizowana przez Fundację Wolność i Demokracja. Celem Olimpiady jest popularyzacja wiedzy o historii Polski wśród młodzieży zamieszkałej i uczącej się poza granicami Polski. Jak również rozwijanie zainteresowań, kształtowanie i umacnianie świadomości historycznej młodzieży, a poprzez to wspieranie polskiej tożsamości za granicą.

W dotychczasowych edycjach udział wzięło ponad 1800 uczestników z Ukrainy, Białorusi, Litwy, Niemiec, Austrii, Holandii, Belgii, Norwegii, Francji i Grecji. Z uwagi na epidemię koronawirusa (SARS-CoV-2) egzaminy I etapu odbędą się on-line poprzez specjalnie stworzoną platformę egzaminacyjną, w dniu 28 listopada 2021 r., stąd serdecznie zapraszamy do udziału młodzież i placówki na całym świecie. Zapisy do I etapu VI Olimpiady Historii Polski dla Polonii i Polaków za granicą 2021/2022 trwają do 18 listopada 2021.

Więcej informacji na temat Olimpiady <https://wid.org.pl/olimpiada-historii-polski/>. Zgłoszenia będą przyjmowane przez szkolne komisje egzaminacyjne, lista placówek zostanie już wkrótce udostępniona na stronie internetowej. Wszelkie pytania prosimy kierować pod adres olimpiada@wid.org.pl.

Olimpiada Historii Polski organizowana jest zgodnie z polskimi aktami prawnymi. Stałymi partnerami Olimpiady jest Departament Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz Instytut Pamięi Narodowej. Projekt jest współfinansowany przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów w ramach zadania publicznego dotyczącego pomocy Polonii i Polakom za granicą. Nagrodą główną dla grupy laureatów Olimpiady Historii Polski są indeksy na polskie uniwersytety państwowe.

„W DRODZE DO NIEPODLEGŁOŚCI”

VI. OLIMPIADA HISTORII POLSKI
dla Polonii i Polaków za granicą 2021/2022

HARMONOGRAM:

I ETAP (eliminacje szkolne)

➤ Zgłoszenie udziału uczestników I etapu VI Olimpiady – do 18 listopada 2021 r.

➤ Egzamin próbny – 21 - 25 listopada 2021 r.

➤ Eliminacje pisemne egzaminu I etapu VI Olimpiady – 28 listopada 2021 r.

➤ Opublikowanie wyników I etapu VI Olimpiady – do 10 grudnia 2021 r.

II ETAP (eliminacje okręgowe)

➤ Termin przesłania prac pisemnych II etapu Olimpiady – 30 stycznia 2022 r.

➤ Eliminacje pisemne i ustne egzaminów II etapu Olimpiady – luty - marzec 2022 r.

➤ Opublikowanie wyników II etapu Olimpiady – do 25 kwietnia 2022 r.

III ETAP (eliminacje centralne)

➤ Eliminacje pisemne i ustne III etapu Olimpiady – czerwiec – lipiec 2022 r.

Projekt wspierany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2021

Projekt „Olimpiada Historii Polski dla Polonii i Polaków za Granicą”
jest inicjatywą Polskiego Towarzystwa Historycznego
realizowaną we współpracy z Fundacją Wolność i Demokracja.

GAZETA POLSKA Bukowiny

«Газета польська Буковини»
Реєстр. св-во серія ЧЦ №346-26р

Засновник: Чернівецька обласне Товариство польської культури ім. А.Міцкевича
Вydawca: Redakcja czasopisma «Bukowina».

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z
oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Projekt wspierany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach
konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2021

Projekt „Polskie media na Ukrainie
2021-2022” realizowany przez Fundację
Wolność i Demokracja.

Rada Redakcyjna:

Władysław STRUTYŃSKI
Antonina TARASOWA
Regina KAŁUSKI

Olga RUSNAK
Maria MALICKA
Korina ZOZULA
Walentyna WYSZNIAK

Adres redakcji:

58000 Czerniowce, ul. Ukraińska 22 p. 22.
Адреса редакції: 58000 м. Чернівці,
вул.Українська, 22, к.22.
Tel.: 0372/ 52-47-37, tel./fax: (0372) 55-26-59.

Strona internetowa Obwodowego TKP im. Adama Mickiewicza
oraz „Gazety Polskiej Bukowiny” www.bukpolonia.cv.ua

Zespół redakcyjny:

Antonina TARASOWA
(Redaktor Naczelna)
Władysław Strutyński,
Łucja Uszakowa,
Sergij Szwydiuk,
Artur Oskwarek,
Maryna Łysiuk,
Tomasz Kałuski,
Walentyna Karpiak.

Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności, rękopisów nie zwraca i pozostawia sobie prawo do skrótów i korekt. Materiały podpisane nie zawsze odpowiadają opinii redakcji.

«Газета польська Буковини»
виходить раз на місяць.

Газета розповсюджується через первинні організації Товариства польської культури ім. А.Міцкевича і продається у римо-католицькому костелі в Чернівцях та у костелах області.

Ціна договірна.